

RETNINGSLINJER FOR SEPARATE AVLØPSANLEGG I SUNNDAL KOMMUNE

Hjemmelsgrunnlag for retningslinjene er: Plan- og bygningsloven, Forurensningsloven, Forurensningsforskriften, Forskrift om miljørettet helsevern, Drikkevannsforskriften, Sanitærreglementet og VA-norm samt betingelser fra eier av kommunalt ledningsnett.

1 Virkeområde

Retningslinjene gjelder avløpsløsninger for fritidsboliger med og uten innlagt vann, samt boliger i spredt bebyggelse i Sunndal kommune.

Retningslinjene gjelder i tillegg til gjeldende lover, sentrale og lokale forskrifter, reglementer og normer.

Det vises til figur 1 på side 5 vedrørende utslippssoner i Sunndal kommune.

2 Definisjoner

Innlagt vann: vann som ledes i rør gjennom vegg/tak/gulv. Midlertidig innlagt vann for eksempel via hageslange eller cisterneanlegg (inn eller utvendig) regnes også som innlagt vann.

Gråvann: avløpsvann fra kjøkken, bad og vaskerom (ikke toalettavløp).

Svartvann: avløpsvann fra toalett.

Spillvann: alt avløpsvann (gråvann OG svartvann)

Ferskvannsresipient: bekker/elver og vann

God jordresipient: jordsmonn som etter målt grunnvannstand og tilfredsstillende infiltrasjonstest evt. kornfordelingsanalyse av stedlige masser er funnet å være velegnet som infiltrasjonsmasser.

Vannbesparende toalett: toalettløsninger som bruker vakuum i tillegg til vann ved spyling av toalettet.

3 Avløpsløsninger

Uansett hvilke løsninger som beskrives under, må alle nyanlegg og utvidelser av eksisterende anlegg godkjennes og utslippstillatelse må være gitt før anleggsarbeidene kan starte opp.

Følgende avløpsløsninger kan i utgangspunktet tillates i de ulike sonene:

Sone 1 Utslipp til Sunndalsfjorden, Ålvundfjorden eller Stangvikfjorden, mindre følsomme områder.

I denne sonen kan det som hovedregel bygges avløpsanlegg hvor spillvannet føres til en slamavskiller med påfølgende utslipp til fjorden. Slamavskiller skal dimensjoneres av ansvarlig søker.

Topp utløpsrør ved utslippspunktet skal min. ligge 2 m under laveste vannstand. Der det er spesielle interesser å ta hensyn til, som f.eks. bading og rekreasjon, kan kommunen sette strengere krav til utslippsdybde, evt. kan søknad om utslippstillatelse bli avslått.

Sone 2 Utslipp til ferskvannsresipient og god jordresipient, normale områder.

I denne sonen kan de fleste avløpsanlegg benyttes, så sant forholdene ligger til rette for det. Ansvarlig søker må vurdere hvilken type anlegg som egner seg best i hvert enkelt tilfelle, og det må dokumenteres at anlegget tilfredsstiller kravene i forurensningsforskriftens §§ 12-8 og 12-9.

Dersom anlegget har utslipp til elv, er det et krav at den skal ha vannføring hele året.

Sone 3 Utslipp til følsomme/vernede områder.

Her tillates det i utgangspunktet ikke utslipp av svartvann til grunnen. Det tillates utslipp til tett tank dersom det kan dokumenteres at det installeres vannbesparende toalett som bruker maksimalt 1 l vann pr. spyling, evt. kan det monteres biodo/forbrenningsdo.

Tett tank kan ikke godkjennes dersom den ikke blir tilgjengelig for tømning, årsak kan være for stor avstand fra kjørbare veg eller for stor høydeforskjell mellom tank og biloppstillingsplass.

Sunndal kommune har utarbeidet eget søknadsskjema for avløpsanlegg i følsomme/vernede områder, skjemaet legges ut på kommunens hjemmesider.

Gråvann kan føres til slamavskiller med påfølgende utslipp til infiltrasjonsanlegg, dimensjonert etter størrelsen på utslippet.

I spesielle tilfeller kan det tillates å bygge infiltrasjonsanlegg, det må i tilfelle søkes om dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene i det aktuelle området.

4 Søknad om utslippstillatelse

Nye avløpsanlegg og rehabilitering av eksisterende avløpsanlegg krever godkjent utslippstillatelse etter forurensningsloven og igangsettingstillatelse i henhold til plan- og bygningsloven.

Søknaden skal utfylles i samråd med en kvalifisert fagperson.

Standardisert søknadsskjema finnes på kommunens hjemmeside under Selvbetjening → Skjema; <https://skjema.kf.no/more/wizard/wizard.jsp?wizardid=1221&ouref=1563>

Ufullstendige søknader vil ikke bli behandlet!

Alle relevante punkter i søknadsskjemaet skal være utfylt og nødvendige vedlegg skal sendes inn sammen med søknaden:

Kart over anleggets plassering, ledningsnett og utslippspunkt skal vedlegges søknaden. Kartet skal være i minimum målestokk 1:1000.

Søknaden skal også inneholde en vurdering av forurensningsfaren. Dette gjelder spesielt i forhold til drikkevannskilder, grunnvann og grunnvannsføremål. (Se utfyllende kommentarer under).

Dokumentasjon på prosjektering, dimensjonering og utforming i henhold til dokumenteringsgrunnlaget, jf. aktuelle V/A Miljøblad og Norsk Vann rapport 178/2010 *Grunnundersøkelser for infiltrasjon - mindre avløpsanlegg*, skal vedlegges i søknaden.

Spesielt for infiltrasjon:

Dybde for plassering av anlegget skal opplyses for filterbed og infiltrasjonsanlegg.

Ved søknad om infiltrasjonsanlegg skal det vedlegges en beskrivelse av grunnvannets strømningsretning. Avstand til grunnvann skal være minimum 1 meter.

Kornfordelingsanalyse, eventuelt infiltrasjonstest, skal utføres og vedlegges søknaden.

Anleggets forventede levetid skal beskrives.

Vurdering av forurensningsfare

Forundersøkelsen skal inkludere en vurdering av andre helse- og hygienemessige forhold, samt utslippets betydning for brukerinteresser som fiske, bading, rekreasjon og lignende.

Teknisk "Retningslinje for utforming og drift av separate avløpsanlegg" i opphørt forskrift T-616, "Forskrift om utslipp fra separate avløpsanlegg" kan benyttes i vurdering av forurensningsfare.

Dersom avløpsanlegg plasseres slik at det kan komme i konflikt med drikkevannskilder eller grunnvannsforekomster vil kommunen kunne stille krav om prøvetaking av drikkevann både på egen eiendom og naboeiendommen, før og etter etablering av avløpsanlegg. Viser prøvene at det nyetablerte avløpsanlegget forurenser drikkevann på en eller flere av eiendommene, må det iverksettes ytterligere rensing av utslippet. Omfang og type rensing må vurderes av en fagkyndig i hvert enkelt tilfelle.

Generelt vil det ved drikkevannskilder nærmere enn 100 meter fra avløpsanlegg bli stilt krav om at det gjøres en forurensningsvurdering av fagkyndige på området.

Ønskelig med fellestløsninger

Forurensningsloven stiller krav om at avløpssituasjonen også for spredt bebyggelse skal sees i en helhet. Felles renseløsninger gir økonomiske og driftsmessige fordeler.

KOMPETANSE HOS PROSJEKTERENDE OG UTFØRENDE.

Nøytral fagkyndig skal ha fokus på å etablere den renseløsningen som er best egnet ut fra de naturgitte forutsetningene, miljø, brukerens interesser og økonomi, uavhengig av type renseløsning eller produsent. Ansvarlig søker/utførende skal ha god kjennskap til aktuelle V/A Miljøblad.

Utførende firma må ha kompetanse tilsvarende ADK-1, «Kurs i bygging av mindre avløpsanlegg» eller lignende.

5 UTFYLLENDE KRAV

Generelt:

Tømming: Alle separate avløpsanlegg i kommunen er underlagt den kommunale tømmeordningen, jf. §§ 2 og 4 i lokal forskrift for slam fra slamavskillere, privet, tette tanker mv., Sunndal kommune, vedtatt av Sunndal kommunestyre 25.11.04.

Slamavskillere: Skal dimensjoneres, monteres og driftes i samsvar med V/A-miljøblad nr. 48.

Plassering: Anlegget må monteres slik at det er tilgjengelig for tømme og vedlikehold. Merk at det kan være egne krav til anleggets plassering og adkomst for tømmebil, for eksempel krav til helårsveg.

Søknad om ferdigattest: Når det sendes inn søknad om ferdigattest til kommunen etter at anlegget er bygget, skal det vedlegges kart, tegninger og bilder som dokumenterer anleggets plassering og utforming. Dybde skal angis for infiltrasjonsanlegg, sandfilter og filterbed.

Infiltrasjonsanlegg:

Peilerør: for å føre kontroll med eventuell gjentetting av infiltrasjonsfilteret og/eller vannoppstuvning i filteret skal alle infiltrasjonsanlegg etableres med peilerør slik at det enkelt kan kontrolleres om det står vann over filterflaten. Peilerør monteres i enden på filteret, så langt unna innløpet som mulig.

Tett tank:

Tett tank skal ha alarm ved høyt nivå.

Det forutsettes installering av vannbesparende toalett (maksimal spylemengde 1 l/spyling), og størrelsen på tanken bør være stor nok til at 1 tømming per år er tilstrekkelig.

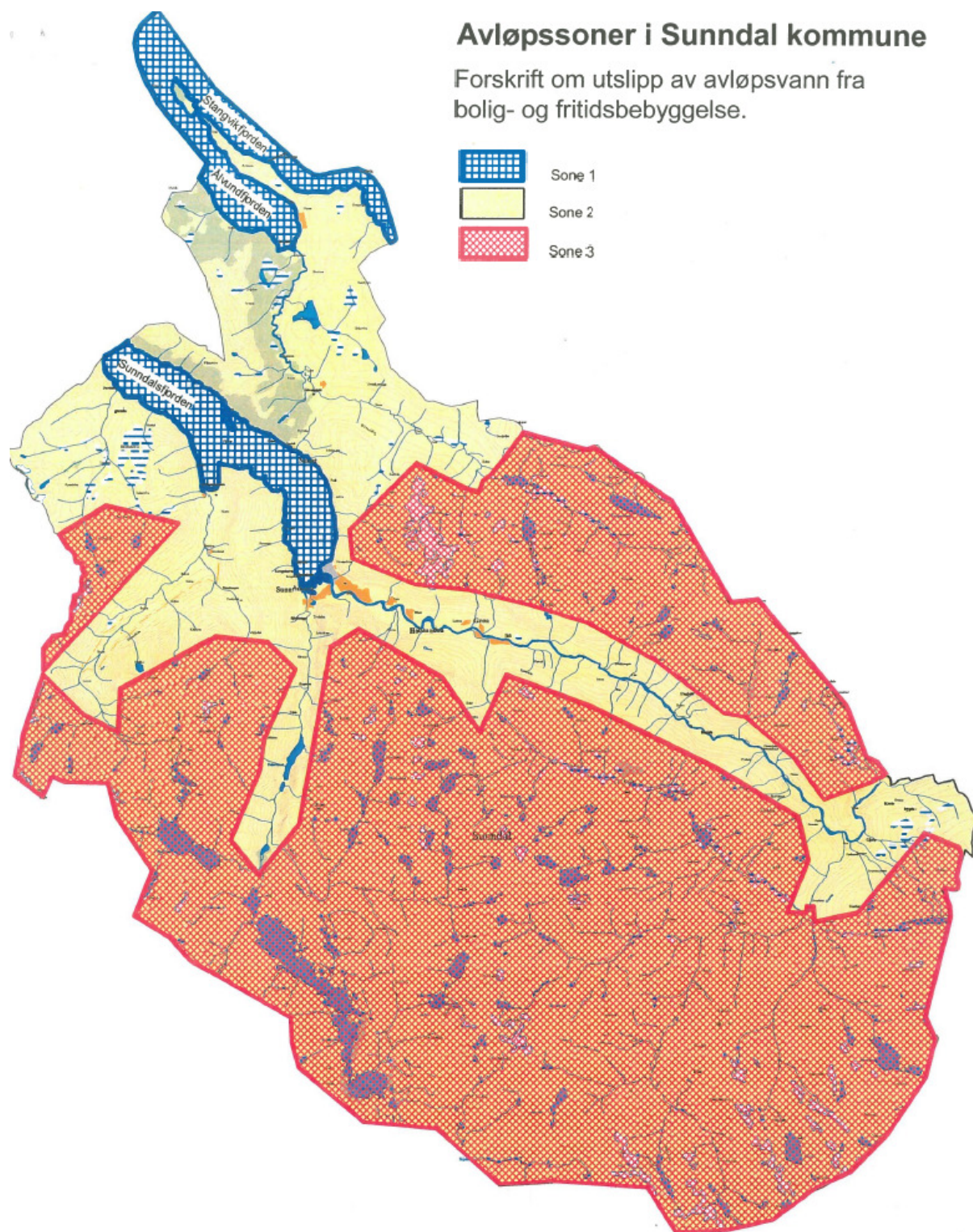
Dimensjoneringskriterier

Alle anlegg skal utformes og dimensjoneres i henhold til gjeldende VA Miljøblad.

Kilder til mer informasjon:

- Slamavskiller - VA miljøblad nr. 48
- Minirensanlegg - VA miljøblad nr. 52
- Våtmarksfiltre - VA miljøblad nr. 49
- Lukkede infiltrasjonsanlegg - VA miljøblad nr. 59
- Biologiske filtre for gråvann - VA miljøblad nr. 60
- Sandfilter - Bioforsk Vol. 2. Nr. 28 2007
- [Sintefs oversikt over typegodkjente minirensanlegg](#)

Utfyllende informasjon finnes på avlop.no og kommunens hjemmeside.

Figur 1 Avløpssoner i Sunndal kommune